

Convenția cu privire la Drepturile Copilului

CUPRINS

Introducere	2
Preambul.....	3
Partea I. Drepturile fundamentale ale copilului și obligațiile statelor părți.....	5
Partea II. Reguli de monitorizare și raportare.....	20
Partea III. Mecanisme de ratificare și aderare.....	23

INTRODUCERE

Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului este un tratat internațional privind drepturile omului, premiză de bază a căruia este faptul că copiii se nasc cu libertăți fundamentale și cu drepturi inerente oricărei ființe umane.

Convenția cu privire la Drepturile Copilului a fost adoptată la **20 noiembrie 1989**. Până în prezent toate țările lumii, cu excepția a două țări, au acceptat standardele impuse de acest tratat.

Convenția se bazează pe patru principii generale.

Primele două se aplică tuturor persoanelor, iar convenția le reafirmă și pentru copii. Ultimile două se referă doar la copii.

1. Copiii nu trebuie să fie discriminați, „indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie a copilului, a părinților sau a reprezentanților săi legali, indiferent de naționalitate, etnie, origine socială, situație materială, deficiențe sau alte condiții”.
2. Copiii au dreptul la supraviețuire și dezvoltare, în toate aspectele vieții: fizic, psiho-emoțional, cognitiv, social și cultural.
3. În toate deciziile și acțiunile ce afectează copiii ca indivizi sau ca grup, interesele lor majore trebuie luate în considerare în mod primordial, indiferent dacă deciziile sunt luate de guvern, de autorități administrative sau judiciare, sau de înșiși membrii familiei.
4. Copiii trebuie admiși ca participanți în evenimentele care le afectează viață, fiind liberi să-și exprime propria opinie. Ei au dreptul ca ideile lor să fie auzite și luate în considerație.

Statele care au ratificat convenția, au responsabilitatea să asigure realizarea Drepturilor Copilului ca ființă umană. Plasând copiii în centrul atenției, Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului este în vigoare în orice regiune și în orice țară din lume. În unele state oficialitățile au promulgat legi pentru a implementa Drepturile Copilului; în altele, alegătorii au votat amendamente (modificări, îmbunătățiri) la Constituție.

Parlamentul Republicii Moldova a ratificat Convenția cu privire la Drepturile Copilului la 12 decembrie 1990, și acest document internațional este în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993.

Parlamentul Republicii Moldova în anul 1994 a adoptat Legea Republicii Moldova cu Privire la Drepturile Copilului, care stabilește normele naționale referitoare la Drepturile Copilului.

PREAMBUL

STATELE PĂRȚI la prezenta Convenție,

Având în vedere că, în conformitate cu principiile proclamate de Carta Națiunilor Unite, recunoașterea demnității și a drepturilor egale și inalienabile ale tuturor membrilor familiei umane constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume.

Având în vedere că în Cartă popoarele Națiunilor Unite au proclamat din nou încrederea lor în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și valoarea persoanei umane și au hotărât să promoveze progresul social și condiții mai bune de trai în contextul unei libertăți sporite.

Recunoscând faptul că Națiunile Unite, în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în pactele internaționale privind drepturile omului, au proclamat și au convenit că fiecare poate să se prevaleze de drepturile și de libertățile enunțate de acestea, fără nici o deosebire de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, naționalitate și origine socială, situație materială, statut la naștere sau alt statut.

Amintind faptul că în Declarația Universală a Drepturilor Omului Națiunile Unite au proclamat dreptul copiilor la îngrijire și asistență speciale.

Având convingerea că familia, ca unitate de bază a societății și ca mediu natural destinat creșterii și bunăstării tuturor membrilor săi și, în special, a copiilor, trebuie să beneficieze de protecția și de asistența de care are nevoie pentru a-și putea asuma pe deplin responsabilitățile în cadrul societății.

Recunoscând că pentru dezvoltarea pleneră și armonioasă a personalității sale copilul trebuie să crească într-un mediu familial, într-o atmosferă de fericire, dragoste și înțelegere,

Ținând seama de faptul că un copil trebuie să fie pe deplin pregătit să trăiască independent în societate și să fie educat în spiritul idealurilor proclamate în Carta Națiunilor Unite și, în special, în spiritul păcii, demnității, libertății, toleranței, egalității și solidarității.

Având în vedere că necesitatea de a extinde protecția specială acordată copilului a fost enunțată în Declarația de la Geneva din 1924 privind drepturile copilului și în Declarația drepturilor copilului, adoptată de Adunarea Generală la 20 noiembrie 1959, și a fost recunoscută în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Pactul internațional privind drepturile civile și politice (în special art. 23 și 24). în Pactul

Preambulul reamintește principiile de bază ale Organizației Națiunilor Unite și prevederile principale ale anumitor tratate privind drepturile omului; reafirmă faptul că, din cauza vulnerabilității lor, copiii necesită îngrijire și protecție specială și pune un accent deosebit pe responsabilitatea principală de îngrijire și protecție care revine familiei, necesitatea protecției juridice și de altă natură a copilului înainte și după naștere, importanța respectului pentru valorile culturale ale comunității copilului și rolul vital al cooperării internaționale în realizarea drepturilor copiilor.

internațional privind drepturi economice, sociale și culturale (în special art. 10) și în statutele și instrumentele aplicabile ale instituțiilor specializate și ale organizațiilor internaționale preocupate de bunăstarea copilului,

Având în vedere că, așa cum s-a arătat în Declarația drepturilor copilului, „dată fiind lipsa sa de maturitate fizică și intelectuală, copilul are nevoie de protecție și îngrijire speciale, inclusiv de o protecție juridică adecvată, atât înainte cât și după nașterea sa”,

Reamintind dispozițiile Declarației cu privire la principiile sociale și juridice aplicabile protecției și bunăstării copiilor, cu referire specială la practicile în materie de plasament familial și de adopție pe plan național și internațional, precum și Regulile minimale standard ale Națiunilor Unite privind administrarea justiției în cazul minorilor (Regulile de la Beijing), Declarația privind protecția femeilor și copiilor în caz de stare de urgență și de conflict armat,

Recunoscând că în toate țările lumii există copii care trăiesc în condiții extreme de dificile și care au nevoie de o atenție deosebită,

Ținând seama de importanța tradițiilor și a valorilor culturale ale fiecărui popor în protejarea și dezvoltarea armonioasă a copilului,

Recunoscând importanța cooperării internaționale destinate îmbunătățirii condițiilor de trai ale copiilor din toate țările și, în special, din țările în curs de dezvoltare,

Convin după cum urmează:

PARTEA I**Articolul 1**

În sensul prezentei Convenții, copil este orice ființă umană sub vârsta de 18 ani, cu excepția cazurilor când, în baza legilor aplicabile copilului, majoratul este stabilit sub această vârstă.

Articolul 2

1. Statele părți se angajează să respecte drepturile care sunt enunțate în prezenta Convenție și să le garanteze tuturor copiilor care țin de jurisdicția lor, fără nici o discriminare, Indiferent de rasa, culoarea pielii, sexul, limba, religia, opinia publică sau altă opinie a copilului sau a părinților sau a reprezentanților săi legali, de originea lor națională, etnică sau socială, de situația lor materială, de incapacitatea lor, de nașterea lor sau de altă situație.

2. Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare astfel încât copilul să fie efectiv protejat împotriva oricărei forme de discriminare sau de sancțiuni motivate de situația juridică, activitățile, opiniile declarate sau convingerile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale membrilor familiei sale.

Articolul 3

1. În toate acțiunile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de protecție socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

2. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

3. Statele părți vor veghea ca funcționarea instituțiilor, serviciilor și lăcașelor responsabile pentru grija sau protecția copiilor să fie conformă cu normele fixate de către autoritățile competente, în special în domeniul securității și sănătății, în ceea ce privește numărul și competența personalului lor ca și în privința unui control corespunzător.

Articolul 4

Statele părți se angajează să ia toate măsurile legislative, administrative și altele care sunt necesare pentru a pune în practică drepturile recunoscute în prezenta Convenție. În cazul drepturilor economice, sociale și culturale, ele vor lua aceste măsuri în limitele maxime ale rezervelor de care dispun și, dacă este cazul, în cadrul cooperării internaționale.

Definiția copilului

Toate persoanele cu vârsta de pînă la 18 ani sunt considerate copii, cu excepția cazurilor în care prin lege majoratul este atins la o vîrstă inferioară.

Non discriminarea

Toate drepturile înscrise în această Convenție trebuie să fie aplicate tuturor copiilor fără excepție, indiferent de rasă, culoarea pielii, limba vorbită, religie. Statul este obligat să protejeze copilul de orice formă de discriminare.

Interesele superioare ale copilului

Toți adulții și guvernul trebuie să acționeze în interesul copilului. Urmează ca statul să asigure îngrijirea adevcvată atunci cînd părinții sau alte persoane responsabile nu reușesc să o facă.

Punerea în practică a drepturilor copilului

Obligația statului de a pune în practică drepturile prevăzute în Convenție.

Articolul 5

Statele părți vor respecta responsabilitățile, drepturile și obligațiile pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei largite sau ai comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea și sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i le recunoaște prezenta Convenție.

Articolul 6

1. Statele părți recunosc că orice copil are dreptul inerent la viață.
2. Statele părți vor asigura în toată măsura posibilului supraviețuirea și dezvoltarea copilului.

Articolul 7

1. Copilul este înregistrat imediat după nașterea sa și are, de la această dată, dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetățenie și, în măsura posibilului, dreptul de a-și cunoaște părinții și de a fi crescut de aceștia.
2. Statele părți vor veghea la aplicarea acestor drepturi conform legislației lor naționale și obligațiilor asumate potrivit instrumentelor internaționale aplicabile în materie, în mod deosebit în cazurile în care, în absența acestora, copilul s-ar găsi în situația de a fi apatrid.

Articolul 8

1. Statele părți se angajează să respecte dreptul copilului de a-și păstra identitatea, inclusiv cetățenia, numele său și relațiile familiale, așa cum sunt recunoscute de lege, fără amestec ilegal.
2. Dacă un copil este lipsit, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identității sale sau de unele din acestea, statele părți vor acorda asistența și protecția corespunzătoare pentru ca identitatea sa să fie restabilită cât mai repede posibil.

Articolul 9

1. Statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu, atunci când părinții maltratează sau neglijează copiii sau când părinții trăiesc

Îndrumarea părinților și dezvoltarea capacităților copilului

Datoria statului de a respecta drepturile și responsabilitățile părinților, ale celorlalți membri ai familiei în sensul îndrumării adecvate dezvoltării capacităților copilului.

Dreptul la viață

Dreptul inerent la viață și obligația adulților și a statului de a asigura supraviețuirea și dezvoltarea copilului.

Numele și cetățenia

Dreptul de a avea un nume la naștere și de a se asigura de cetățenie.

Identitatea copilului

Dreptul copilului de a i se păstra identitatea (numele, cetățenia și legăturile familiale).
Obligația statului de a proteja și, dacă este nevoie, de a restabili aspectele de bază ale identității copilului.

Dreptul copilului de a trăi cu părinții săi

cu excepția cazului când acest fapt este declarat incompatibil cu interesele lui superioare; dreptul de a menține contactul cu ambii părinți în cazul în care este separat de unul sau de amândoi părinți.

separat și când urmează să ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

2. În toate cazurile prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol, toate părțile interesate trebuie să aibă posibilitatea de a participa la dezbateri și de a-și face recunoscute părerile.

3. Statele părți vor respecta dreptul copilului separat de cei doi părinți ai săi sau de unul din ei, de a întreține în mod regulat relații personale și contacte directe, cu cei doi părinți ai săi, în afara cazului când acest lucru este contrar interesului superior al copilului.

4. Când separarea rezultă din orice măsuri luate de către un stat parte, precum ar fi detenția, închisoarea, exilul, expulzarea sau moartea (înțelegându-se moartea indiferent de cauză, survenită în timpul detenției), a celor doi părinți sau a unuia din ei, sau a copilului, statul parte dă, la cererea părinților, a copilului sau dacă este cazul, a unui alt membru al familiei informațiile esențiale asupra locului unde se găsesc membrul sau membrii familiei, doar dacă divulgarea acestor informații nu aduce prejudicii bunăstării copilului. Statele părți vor veghea, de asemenea, ca prezentarea unei astfel de cereri să nu antreneze prin ea însăși, consecințe dăunătoare pentru persoana sau persoanele în cauză.

Articolul 10

1. În conformitate cu obligația ce revine statelor părți potrivit paragrafului 1 al art.9, orice cerere făcută de către copil sau de către părinții săi în vederea intrării într-un stat parte sau părăsirii acestuia în scopul reîntregirii familiei, va fi examinată de către statele părți într-un spirit pozitiv, cu umanism și operativitate. Statele părți vor veghea, de asemenea, ca prezentarea unei astfel de cereri să nu antreneze prin ea însăși, consecințe dăunătoare pentru autorii solicitării și membrii familiei lor.

2. Un copil ai cărui părinți au reședința în state diferite are dreptul de a întreține, în afara unor situații excepționale, relații personale și contacte directe regulate cu ambii părinți. În acest scop, și în conformitate cu obligația care revine statelor părți rezultând din art.9, paragraful 1, statele părți vor respecta drepturile pe care îl au copiii și părinții săi de a părăsi orice țară, inclusiv pe a lor, și de a reveni în propria țară. Dreptul de a părăsi orice țară nu poate fi limitat decât de restricțiile prevăzute de lege și care sunt necesare pentru protecția securității naționale, a ordinii publice, a sănătății publice sau a moralității sau a drepturilor și libertăților altora și care sunt compatibile cu celelalte drepturi recunoscute în prezenta Convenție.

Reunificarea familiei

Dreptul copilului și al părinților lui de a părăsi orice țară și de a intra în propria țară pentru a se reuni sau pentru a menține relația copil-părinte.

Articolul 11

1. Statele părți vor lua măsuri pentru a combate transferul ilegal și împiedicarea reîntoarcerii copiilor din străinătate.

2. În acest scop, statele părți vor favoriza încheierea de acorduri bilaterale și multilaterale sau aderarea la acordurile existente.

Articolul 12

1. Statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a exprima liber opinia sa asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului fiind luate în considerare avându-se în vedere vârsta sa și gradul său de maturitate.

2. În acest scop, se va da copilului, în special, posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care-l privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau instituție corespunzătoare, în conformitate cu regulile de procedură din legislația națională.

Articolul 13

1. Copilul are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, a primi și a difuza informații și idei de orice natură, fără să țină seama de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită sau artistică, sau prin oricare alte mijloace, la alegerea copilului.

2. Exercițarea acestui drept poate fi supusă restricțiilor, dar numai acelor care sunt prevăzute de lege și care sunt necesare:

- a) pentru respectarea drepturilor sau a reputației altora, sau
- b) pentru protecția securității naționale, a ordinii, a sănătății și a moralei publice.

Articolul 14

1. Statele părți vor respecta dreptul copilului la libertatea de gândire, de conștiință și religie.

2. Statele părți vor respecta drepturile și obligațiile părinților sau, după caz, ale reprezentanților legali ai copilului de a-l orienta pe acesta în exercitarea dreptului sus-menționat de o manieră care să corespundă dezvoltării capacităților copilului.

3. Libertatea de a-și manifesta religia sa sau convingerile sale nu poate fi supusă decât restricțiilor de lege și care sunt necesare pentru protecția securității, a ordinii, a sănătății și a moralei publice sau a libertăților și a drepturilor fundamentale ale altora.

Prevenirea răpirii copilului

Dreptul la protecția copilului împotriva răpirii. Obligația statului de a încerca să prevină și să ia măsuri pentru soluționarea cazurilor de răpire sau reținere a copiilor în străinătate de către unul din părinți sau de o altă persoană.

Opinia copilului

Dreptul copilului de a-și exprima opinia și de a i se lua în considerare opinia, în orice chestiune sau procedură care îl afectează.

Libertatea de expresie

Dreptul copilului de a obține și difuza informații și de a-și exprima opiniile sub orice formă (orală, scrisă, tipărită sau prin oricare alte mijloace la alegerea lui), cu excepția cazului când acest fapt ar leza drepturile altora.

Libertatea de ghindire, conștiință și religie

Dreptul copilului de a gândi cum dorește, precum și să-și aleagă religia pe care o dorește, fiind îndrumat de părinți.

Articolul 15

1. Statele părți recunosc drepturile copilului la libertatea de asociere și la libertatea de reuniune pașnică.

2. Exercițarea acestor drepturi nu poate fi obiect al nici unui fel de restricții, altele decât cele impuse în conformitate cu legea și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesul securității naționale, al siguranței sau ordinii publice sau pentru a proteja sănătatea sau morala publică sau drepturile și libertățile altora.

Articolul 16

1. Nici un copil nu va face obiectul ingerințelor arbitrare sau ilegale în viața sa personală, familia sa, domiciliul sau corespondența sa și nici al unor atacuri ilegale la onoarea și reputația sa.

2. Copilul are dreptul la protecția legii contra unor astfel de imixțiuni sau atacuri.

Articolul 17

Statele părți recunosc importanța funcției îndeplinite de mijloacele de informare în masă și vor veghea astfel încât copilul să aibă acces la informații și materiale provenind din surse naționale și internaționale diverse, cu deosebire de cele care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale și morale, precum și a sănătății sale fizice și mintale. În acest scop, statele părți:

a) vor încuraja mijloacele de informare în masă de a difuza informații și materiale care prezintă o utilitate socială și culturală pentru copil și răspund spiritului art.29;

b) vor încuraja cooperarea internațională în producția, schimbul și difuzarea de astfel de informații și materiale provenind din diferite surse culturale naționale și internaționale;

c) vor încuraja producerea și difuzarea de cărți pentru copii;

d) vor încuraja mijloacele de informare în masă de a ține seama în mod deosebit de nevoile lingvistice ale copilului care aparține unui grup minoritar sau ale copilului autohton;

e) vor încuraja elaborarea de principii directe corespunzătoare, destinate protejării copilului împotriva informațiilor și materialelor care dăunează bunăstării sale, având în vedere prevederile art. 13 și 18.

Libertatea de asociere

Dreptul copilului de a se întâlni cu alții și de a înființa sau adera la asociații, cu excepția cazului în care acest fapt ar viola drepturile altor persoane.

Protejarea vieții personale

Dreptul copilului la protejarea vieții private, a familiei, a domiciliului și a corespondenței personale.

Accesul la informație

Dreptul copilului de a primi informații din diverse surse naționale și internaționale (radio, ziare, TV, etc.). Statul urmează să ia măsuri pentru a încuraja mijloacele de informare în difuzarea informațiilor corespunzătoare către copii și a proteja copiii de materiale nocive.

Articolul 18

1. Statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale revine în primul rând părinților, sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

2. Pentru garantarea și promovarea drepturilor enunțate în prezenta Convenție, statele părți vor acorda ajutor corespunzător părinților și reprezentanților legali ai copilului în exercitarea răspunderii care le revine de a crește copilul și vor asigura dezvoltarea instituțiilor, lăcașelor și serviciilor pentru ocrotirea copiilor.

3. Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura copiilor, ai căror părinți muncesc, dreptul de a beneficia de serviciile și instituțiile de îngrijire a copiilor pentru care ei îndeplinesc condițiile cerute.

Articolul 19

1. Statele părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare pentru protejarea copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare ori abuz fizice sau mintale, de abandon sau de neglijare, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuzul sexual, în timpul cât se află în îngrijirea părinților sau a unuia dintre ei, a reprezentantului sau reprezentanților săi legali sau a oricărei persoane căreia i-a fost încredințat.

2. Asemenea măsuri de protecție vor cuprinde, în mod corespunzător, proceduri eficiente pentru stabilirea de programe sociale vizând furnizarea de sprijin necesar copilului și celor cărora le-a fost încredințat, precum și pentru alte forme de prevenire, identificare, raportare, retrimiteri, anchetare, tratare și urmărire a cazurilor de rele tratamente aplicate copilului descrise mai sus, și vor cuprinde, și, în mod corespunzător proceduri de intervenție judiciară.

Articolul 20

1. Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de mediul său familial, sau care, în propriul său interes, nu poate fi lăsat în acest mediu, are dreptul la protecție și ajutor special din partea statului.

2. Statele părți vor prevedea pentru acest copil o ocrotire alternativă în conformitate cu legislația lor națională.

3. O astfel de ocrotire poate include, între altele, plasarea într-o familie, "Kafala" din legea islamică, adopțiunea sau, dacă e necesar, plasarea în instituții adecvate îngrijirii copiilor.

Responsabilitățile părinților
Ambii părinți sunt responsabili pentru educația și dezvoltarea copilului, iar statul trebuie să-i sprijine în această acțiune.

Protejarea față de abuzuri fizice sau mintale și neglijare
Dreptul copilului de a fi protejat de toate formele de maltratare săvârșită de către alte persoane, inclusiv de persoanele răspunzătoare de îngrijirea copiilor. Statul are obligația de a aplica programe preventive și de tratament în această privință.

Protecția copiilor fără familie

Obligația statului de a oferi protecție specială copiilor lipsiți de mediul familial și de a asigura posibilitatea îngrijirii corespunzătoare din partea altei familii sau în cadrul unei instituții.

În alegerea uneia din aceste soluții este necesar să se țină seama în mod corespunzător de necesitatea unei anumite continuități în educarea copilului, ca și de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică.

Articolul 21

Statele părți care recunosc și/sau permit sistemul adopțiunii se vor asigura că interesul superior al copilului este rațiunea primordială în materie și:

a) vor asigura ca adopțiunea unui copil să nu fie încuviințată decât de autoritățile competente, care verifică, conform legilor și procedurilor aplicabile și pe baza tuturor informațiilor pertinente și viabile, că adopțiunea poate să aibă loc având în vedere situația copilului în raport cu părinții săi, rudele și reprezentanții legali și, dacă este cazul, că persoanele interesate și-au dat consimțământul la adopțiune în cunoștință de cauză pe baza unei consultări necesare;

b) Vor recunoaște că adopțiunea în străinătate poate fi considerată ca un alt mijloc de a asigura îngrijirea necesară copilului, dacă acesta nu poate fi îngrijit în mod corespunzător în țara sa de origine;

c) vor asigura ca, în cazul adopțiunii în străinătate, copilul să beneficieze de garanțiile și normele echivalente cu cele existente în cazul unei adopțiuni naționale;

d) vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a asigura ca, în cazul adopțiunii în străinătate, încredințarea copilului să nu conducă la un profit material necuvenit persoanelor implicate în aceasta;

e) vor promova, după caz, obiectivele prezentului articol, încheind aranjamente și acorduri bilaterale sau multilaterale și se vor strădui, în acest cadru, să asigure ca încredințarea copilului în străinătate să fie efectuată de către autoritățile sau organele competente.

Articolul 22

1. Statele părți vor lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura ca un copil care caută să obțină statutul de refugiat sau care este considerat refugiat în virtutea regulilor și procedurilor de drept internațional sau național aplicabile, fie că este singur sau însoțit de mamă și tată sau de orice altă persoană, să beneficieze de protecție și asistență umanitară corespunzătoare pentru a-i permite să se bucure de drepturile pe care i le recunosc prezenta Convenție și celelalte instrumente internaționale relative la drepturile omului sau cu caracter umanitar la care statele respective sunt părți.

2. În acest scop, statele părți vor prevedea, așa cum ele consideră potrivit, cooperarea în toate eforturile Organizației

Adopțiunea

În țările în care înfierea copiilor este permisă, ea se va face numai în interesul superior al copilului, cu asigurarea celei mai bune îngrijiri.

Copiii refugiați

Dreptul copilului de a primi protecție specială, dacă este refugiat sau caută să obțină statutul de refugiat. Statul este obligat de a coopera cu organizațiile competente care asigură copiilor o astfel de protecție și asistență.

Națiunilor Unite și ale altor organizații interguvernamentale sau nonguvernamentale competente care colaborează cu Națiunile Unite pentru a proteja și ajuta un astfel de copil și a descoperi părinții sau alți membri ai familiei oricărui copil refugiat în vederea obținerii informațiilor necesare pentru reunificarea familiei sale. În cazurile în care nici un părinte și nici un alt membru al familiei nu poate fi găsit, copilului i se va acorda aceeași protecție ca oricărui alt copil care este permanent sau temporar lipsit de mediul său familial, indiferent pentru ce motiv, în conformitate cu prezenta Convenție.

Articolul 23

1. Statele părți recunosc că un copil handicapat mintal sau fizic trebuie să se bucure de o viață plină și decentă în condiții care să-i garanteze demnitatea, să promoveze autonomia și să-i faciliteze participarea activă la viața colectivității.

2. Statele părți recunosc dreptul copilului handicapat de a beneficia de îngrijiri speciale și vor încuraja și asigura, în măsura resurselor disponibile, pentru copilul care posedă deficiențele prevăzute și pentru cei care îl au în grijă, extinderea asistenței pentru care se face cererea, asistență adecvată condiției copilului și situației părinților sau celor care îngrijesc copilul.

3. Recunoscând nevoile speciale ale copilului handicapat, asistența extinsă conform paragrafului 2 va fi gratuită de fiecare dată când este posibil, ținând cont de resursele financiare ale părinților lui sau ale celor care îl îngrijesc și va fi concepută astfel încât să asigure ca orice copil handicapat să aibă acces efectiv la educație, la formare profesională, la servicii de îngrijire a sănătății, la servicii de recuperare, la pregătire pentru angajare la muncă și la mijloace de recreere într-o manieră care să conducă la o integrare socială și o dezvoltare individuală cât se poate de complete, incluzând dezvoltarea sa culturală și spirituală.

4. În spiritul cooperării internaționale, statele părți vor promova schimbul de informații corespunzătoare în domeniul profilactic al sănătății, tratamentului medical, psihologic și funcțional al copiilor handicapați, incluzând difuzarea de informații privind metode de recuperare, servicii de educare și formare profesională, ca și accesul la aceste date, în scopul de a permite statelor părți să amelioreze capacitățile și competențele lor și să lărgască experiența lor în aceste domenii. În această privință se va ține seama în mod deosebit de nevoile țărilor în curs de dezvoltare.

Copiii cu handicap

Dreptul copiilor cu deficiențe fizice sau psihice la îngrijire, educație și instruire specială menită să-i ajute să se dezvolte maximum posibil și să conducă la o viață deplină și activă în societate.

Articolul 24

1. Statele părți recunosc dreptul copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare .

2. Statele părți vor urmări realizarea integrală a acestui drept, și, în mod deosebit, vor lua măsurile corespunzătoare pentru:

- a) reducerea mortalității infantile;
- b) asigurarea pentru toți copiii a asistenței medicale și îngrijirii necesare de sănătate, accentul fiind pus pe dezvoltarea măsurilor primare de ocrotire a sănătății;
- c) combaterea maladiilor și malnutriției în cadrul măsurilor primare de ocrotire a sănătății, prin aplicarea tehnologiei ușor de procurat și prin furnizarea de alimente și apă potabilă, ținând seama de pericolele și riscurile de poluare a mediului ambiant;
- d) asigurarea de ocrotire corespunzătoare a sănătății mamelor în perioadele pre- și postnatală;
- e) asigurarea ca toate grupurile societății, în mod deosebit părinții și copiii, să fie informate, să aibă acces la educație, să fie sprijinite în folosirea cunoștințelor de bază despre sănătatea și alimentația copilului, avantajele alăptării, igiena și salubritatea mediului ambiant și prevenirea accidentelor;
- f) aplicarea măsurilor preventive de sănătate și asistență medicală părinților, precum și a educației și serviciilor de planificare familială.

3. Statele părți vor lua toate măsurile eficiente corespunzătoare în vederea abolirii practicilor tradiționale dăunătoare sănătății copiilor.

4. Statele părți se angajează să promoveze și să încurajeze cooperarea internațională în vederea asigurării progresive și deplinei realizări a dreptului recunoscut în prezentul articol. În această privință se va ține seama, în mod deosebit, de nevoile țărilor în curs de dezvoltare.

Articolul 25

Statele părți recunosc copilului care a fost plasat de către autoritatea competentă pentru a primi îngrijiri, protecție sau un tratament fizic sau mintal, dreptul la verificare periodică a tratamentului respectiv și oricăror altor împrejurări legate de plasarea sa.

Articolul 26

1. Statele părți vor recunoaște oricărui copil dreptul de a beneficia de securitatea socială, inclusiv asigurările sociale, și vor lua măsurile necesare pentru asigurarea deplinei realizări a acestui drept în conformitate cu legislația lor națională.

Sănătatea și serviciile sanitare

Dreptul copilului la ajutor medical de o calitate înaltă și la informația care îl ajută să-și păstreze sănătatea. Obligația statului de a lua măsuri pentru excluderea practicilor tradiționale nocive.

Revederea periodică a plasamentului copilului

Dreptul copiilor plasați de către stat în vederea îngrijirii, protecției sau tratamentului de a li se evalua periodic acest plasament.

Securitatea socială

Dreptul copiilor de a beneficia de securitate socială.

2. Prestațiile trebuie să fie acordate, când este cazul, ținându-se seama de resurse și de situația copilului și a persoanelor responsabile de întreținerea sa, ca și de orice alt element aplicabil la solicitarea prestației oferite pentru copil sau în numele său.

Articolul 27

1. Statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață adecvat dezvoltării sale fizice, mintale, spirituale, morale și sociale.

2. Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil, le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

3. Ținând seama de condițiile naționale și în limita mijloacelor lor, statele părți vor adopta măsurile corespunzătoare pentru a ajuta părinții și alte persoane care au în grijă un copil să valorifice acest drept și vor oferi, în caz de nevoie, o asistență materială și programe de sprijin, în special în ceea ce privește alimentația, îmbrăcăminte și locuință.

4. Statele părți vor lua măsurile adecvate pentru a asigura recuperarea pensiei alimentare a copilului de la părinții săi sau de la alte persoane care au o răspundere financiară față de el, indiferent dacă se află pe teritoriul lor sau în străinătate. În special, pentru cazurile în care persoana care are o răspundere financiară față de un copil trăiește într-un alt stat decât cel al copilului, statele părți vor promova aderarea la acorduri internaționale sau încheierea de asemenea acorduri, precum și adoptarea altor aranjamente corespunzătoare.

Articolul 28

1. Statele părți recunosc dreptul copilului la educație și în vederea asigurării exercitării acestui drept în mod progresiv și pe baza egalității de șanse, în special:

- a) vor face învățământul primar obligatoriu și gratuit pentru toți copiii;
- b) vor încuraja diferite forme de învățământ secundar, atât general cât și profesional, le vor face deschise și accesibile oricărui copil și vor lua măsuri corespunzătoare, cum sunt instituirea gratuității învățământului și acordarea unui ajutor financiar în caz de nevoie;
- c) vor asigura tuturor accesul la învățământ superior în funcție de capacitatea fiecăruia, prin toate mijloacele adecvate;
- d) vor face deschise și accesibile tuturor copiilor informarea și orientarea școlară și profesională;
- e) vor lua măsuri pentru a încuraja frecventarea școlii cu regularitate și reducerea ratei de abandonare a școlii;

Nivelul bun de viață

Dreptul copiilor de a beneficia de un nivel bun de viață. Responsabilitatea principală a părinților de a-l asigura cu îmbrăcăminte, locuință, alimentație sănătoasă și datoria statului de a asigura ca această responsabilitate să fie într-o realizabilă și apoi realizată, la nevoie prin recuperarea pensiei alimentare.

Educație

Dreptul copilului la educație. Învățământul primar trebuie să fie gratuit și obligatoriu. Procesul educațional școlar trebuie să reflecte demnitatea umană a copilului. Se pune accent și pe nevoia de cooperare internațională în vederea asigurării acestui drept.

2. Statele părți vor lua măsuri corespunzătoare pentru a asigura aplicarea disciplinei școlare într-un mod compatibil cu demnitatea copilului ca ființă umană și în conformitate cu prezenta Convenție.

3. Statele părți vor promova și încuraja cooperarea internațională în domeniul educației, mai ales cu scopul de a contribui la eliminarea ignoranței și analfabetismului în lume și de a facilita accesul la cunoștințe științifice și tehnice și la metodele de învățământ moderne. În această privință se va ține în special seama de nevoile țărilor în curs de dezvoltare.

Articolul 29

1. Statele părți sunt de acord că educația copilului trebuie să urmărească:

a) dezvoltarea personalității copilului, a aptitudinilor și a capacităților sale mentale și fizice, la nivelul potențialului maxim;

b) dezvoltarea respectului pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, precum și pentru principiile consacrate în Carta Națiunilor Unite;

c) dezvoltarea respectului față de părinți, față de identitatea, limba și valorile sale culturale, precum și față de valorile naționale ale țării în care trăiește, ale țării din care poate fi originar și ale civilizațiilor diferite de a sa;

d) pregătirea copilului pentru a-și asuma responsabilitățile vieții într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii. Toleranței, egalității între sexe și prieteniei între toate popoarele și grupurile etnice, naționale și religioase și persoanele de origine autohtonă;

e) dezvoltarea respectului față de mediul natural;

2. Nici o dispoziție din prezentul articol sau din art. 28 nu va fi interpretată într-o manieră care ar aduce atingere libertății persoanelor fizice sau juridice de a crea și dirija instituții de învățământ, cu condiția ca principiile enunțate în paragraful 1 al prezentului articol să fie respectate și ca educația dată în aceste instituții să fie conformă normelor minimale pe care statul le prescrie.

Articolul 30

În statele în care există minorități etnice, religioase sau lingvistice sau persoane de origine autohtonă, unui copil care aparține unei asemenea minorități sau este autohton nu i se poate nega dreptul de a avea, în comun cu alți membri ai grupului său, propria sa cultură, de a profesa și de a practica propria sa religie sau de a folosi propria sa limbă.

Scopurile educației

Educația trebuie să dezvolte personalitatea și talentele copilului, pregătindu-l pentru viața activă ca adult, să-i cultive respectul pentru drepturile fundamentale ale omului și pentru propriile valori culturale și naționale, inclusiv și ale altor persoane.

Copiii minorităților sau altor populații indigene

Dreptul copiilor aparținând minorităților rasiale, naționale, religioase sau lingvistice de a avea propria lor cultură și de a practica propria religie și limbă.

Articolul 31

1. Statele recunosc dreptul copilului la odihnă și la timp liber, la joc și la activități recreative proprii vârstei sale, de a participa în mod liber la viața culturală și artistică.

2. Statele părți vor respecta și vor promova dreptul copilului de a participa în mod deplin la viața culturală și artistică și vor încuraja asigurarea unor posibilități corespunzătoare și egale pentru activitatea culturală, artistică, recreativă și de odihnă.

Articolul 32

1. Statele părți recunosc dreptul copilului de a fi protejat împotriva exploatării economice și exercitării unei munci ce comportă riscuri sau îi împiedică educația sau îi dăunează sănătății sau dezvoltării sale fizice, mintale, spirituale, morale sau sociale.

2. Statele părți vor lua măsurile legislative, administrative, sociale și educative pentru a asigura aplicarea prezentului articol. În acest scop și ținând seama de dispozițiile pertinente ale celorlalte instrumente internaționale, statele părți, în mod special:

- a) vor prevedea o vârstă minimă sau vârste minime de angajare;
- b) vor prevedea o reglementare corespunzătoare a orarelor de lucru și a condițiilor de muncă;
- c) vor prevedea pedepse sau alte sancțiuni corespunzătoare pentru a asigura aplicarea efectivă a prezentului articol.

Articolul 33

Statele părți vor lua măsuri corespunzătoare, inclusiv măsuri legislative, administrative, sociale și educative pentru a proteja copiii contra folosirii ilicite a stupefiantelor nocive și a substanțelor psihotrope, așa cum sunt acestea definite de tratatele internaționale pertinente și pentru a împiedica utilizarea copiilor pentru producția și traficul ilicit al acestor substanțe.

Articolul 34

Statele părți se angajează să protejeze copilul contra oricărei forme de exploatare sexuală și de abuz sexual. În acest scop, statele părți vor lua în special toate măsurile corespunzătoare pe plan național, bilateral și multilateral, pentru a preveni:

- a) incitarea sau constrângerea unui copil de a fi implicat într-o activitate sexuală ilegală;
- b) exploatarea copiilor în scopul prostituției sau al altor practici ilegale;
- c) exploatarea copiilor în scopul producției de spectacole sau de materiale cu caracter pornografic.

Timpul liber, recreerea și activitățile culturale

Dreptul copilului la timp liber, joc și participare la activități culturale și artistice proprii vârstei lui.

Munca copilului

Dreptul copilului de a fi protejat de munca care pune în primejdie viața, sănătatea, educația sau dezvoltarea lui.

Abuzul de droguri

Dreptul copilului la protecție împotriva folosirii drogurilor și a altor substanțe nocive.

Exploatarea sexuală

Dreptul copilului la protecție împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual, inclusiv prostituția și implicarea în pornografie.

Articolul 35

Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pe plan național, bilateral și multilateral, pentru a preveni răpirea, vânzarea și traficul de copii în orice scop și în orice formă.

Articolul 36

Statele părți vor proteja copilul împotriva oricăror alte forme de exploatare dăunătoare oricărui aspect al bunăstării lui.

Articolul 37

Statele părți vor asigura ca:

- a) nici un copil să nu fie supus la tortură, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante. Pedepsa capitală sau închisoarea pe viață fără posibilitatea de a fi eliberat nu vor fi pronunțate pentru infracțiunile comise de persoane sub vârsta de optsprezece ani;
- b) nici un copil să nu fie privat de libertate în mod ilegal sau arbitrar;
- Arestarea, deținerea sau întemnițarea unui copil trebuie să fie conforme cu legea, nu vor fi decât niște măsuri extreme și vor fi cât mai scurte posibil;
- c) orice copil privat de libertate să fie tratat cu omenie și cu respectul datorat demnității persoanei umane și de o manieră care să țină seama de nevoile persoanelor de vârsta sa. În special, orice copil privat de libertate va fi separat de adulți, afară de cazurile când se consideră preferabil să nu fie separat, în interesul superior al copilului și el va avea dreptul de a menține contactul cu familia sa prin corespondență și prin vizite, în afara unor cazuri excepționale;
- d) orice copil privat de libertate să aibă dreptul de a avea acces rapid la asistență juridică sau la altă asistență corespunzătoare, precum și dreptul de a contesta legalitatea privării sale de libertate în fața unui tribunal sau în fața altei autorități competente, independente și imparțiale și dreptul la o decizie rapidă privind orice asemenea acțiune.

Articolul 38

1. Statele părți se angajează să respecte și să asigure respectarea regulilor dreptului umanitar internațional care le sunt aplicabile în caz de orice conflict armat și se referă la copil.
2. Statele părți vor lua toate măsurile posibile pentru a asigura ca persoanele care nu au atins vârsta de 18 ani nu vor participa direct la ostilități.

Vânzarea, traficul și răpirea

Obligația statului de a depune toate eforturile pentru a preveni vânzarea, traficul și răpirea copiilor.

Alte forme de exploatare

Dreptul copilului la protecție împotriva tuturor celorlalte forme de exploatare ne menționate în articolele 32, 33, 34, 35.

Privarea de libertate și tortura

Interzicerea torturii, tratamentului sau pedepselor crude, pedepsei capitale, detenției pe viață și arestării sau privării de libertate ilegale. Principiile tratamentului adecvat, separării de adulții în detenție, contactului cu familia și accesului la asistență legală sau de altă natură.

Conflictele armate

Dreptul copilului la protecție pe timp de război. Nici un copil sub 14 ani nu poate lua parte direct la conflictele armate și nu poate fi înrolat în Forțele Armate.

3. Statele părți se vor abține de a înrola în forțele armate orice persoană care nu a atins vârsta de cincisprezece ani. Atunci când încorporează persoane de peste cincisprezece ani, dar sub optsprezece ani, statele părți se vor strădui să înroleze cu prioritate pe cei mai în vârstă.

4. Conform obligațiilor care le revine în virtutea dreptului umanitar internațional de a proteja populația civilă în caz de conflict armat, statele părți vor lua toate măsurile posibile astfel încât să asigure protecția și îngrijirea copiilor afectați de un conflict armat.

Articolul 39

Statele părți vor lua toate măsurile corespunzătoare pentru a promova refacerea fizică și psihologică și reintegrarea socială a unui copil victimă: a oricărei forme de neglijare, exploatare sau abuz, a torturii sau a oricărei alte forme de pedeapsă sau tratament cu cruzime, inumane sau degradante sau a unui conflict armat. Această refacere și această reintegrare se vor desfășura în condiții care favorizează sănătatea, respectul de sine și demnitatea copilului.

Articolul 40

1. Statele părți recunosc oricărui copil bănuț, acuzat sau dovedit că a comis o încălcare a legii penale dreptul de a fi tratat într-un mod corespunzător promovării simțului său de demnitate și al valorii personale, care să întărească respectul său pentru drepturile omului și libertățile fundamentale ale altora și care să țină seama de vârsta sa ca și de necesitatea de a promova reintegrarea sa și asigurarea unui rol constructiv în societate.

2. În acest scop și ținând seama de dispozițiile pertinente ale instrumentelor internaționale, statele părți vor asigura în special:

a) ca nici un copil să nu fie bănuț, acuzat sau declarat vinovat de o încălcare a legii penale datorită unei acțiuni sau omisiuni care nu erau interzise de către dreptul național sau internațional în momentul comiterii lor;

b) ca orice copil bănuț sau acuzat de o încălcare a legii penale să aibă cel puțin dreptul la garanțiile următoare:

I) să fie presupus nevinovat până ce vinovăția va fi stabilită legal;

II) să fie informat prompt și direct de acuzațiile care i se aduc sau, dacă este cazul prin intermediul părinților săi sau al reprezentanților legali și să beneficieze de o asistență juridică sau de orice altă asistență corespunzătoare pentru pregătirea și prezentarea apărării sale;

Toți copiii afectați de un conflict armat beneficiază de protecție și îngrijire.

(Conform art. 4 a Protocolului facultativ la Convenție, ratificat de R. Moldova la 06.02.2004, referitor la implicarea copiilor în conflicte armate, vârsta de 14 ani este înlocuită cu vârsta de 18 ani).

Ingrijirea recuperatorie

Obligația statului de a asigura un tratament adecvat pentru refacerea și recuperarea socială a copiilor victime ale violenței, conflictelor armate, torturii, neglijării, maltratării sau exploatării.

Administrarea justiției minorilor

Dreptul copilului presupus sau dovedit a fi comis o infracțiune, de a beneficia de asistență juridică sau de altă natură în pregătirea și prezentarea apărării lui. Principiul conform căruia recurgerea la procedurile legale și încredințarea copiilor delicvenți unor instituții speciale trebuie să fie evitate ori de câte ori este posibil și adecvat.

III) cauza sa să fie examinată fără întârziere de către a autoritate sau o instanță judiciară competentă, independentă și imparțială după o procedură echitabilă conform prevederilor legii, în prezența asistenței legale sau a altei asistențe corespunzătoare și, dacă acest lucru nu este considerat contrar interesului superior al copilului datorită în special vârstei și situației sale, în prezența părinților săi sau a reprezentanților legali;

IV) să nu fie constrâns să depună mărturie sau să mărturisească că este vinovat; să interogheze sau să facă să fie interogați martori ai acuzării și să obțină participarea și interogarea martorilor în apărare în condiții de egalitate;

V) dacă se dovedește că a încălcat legea penală, să poată face apel cu privire la decizie și la orice măsuri luate în consecință în fața unei autorități sau a unei instanțe judiciare superioare competente, independente și imparțiale, conform legii;

VI) să fie asistat în mod gratuit de un interpret dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată;

VII) ca statutul său de persoană privată să fie în mod deplin respectat în toate fazele procedurii.

3. Statele părți se vor strădui să promoveze adoptarea de legi, de proceduri, crearea de autorități și instituții special concepute pentru copiii bănuți, acuzați sau declarați că ar fi comis încălcări ale legii penale și în special:

a) să stabilească o vârstă minimă sub care copiii vor fi considerați că nu au capacitatea de a încălca legea penală;

b) să ia măsuri, de fiecare dată când este potrivit și de dorit, pentru a trata acești copii fără a recurge la procedurile judiciare cu condiția că drepturile omului și garanțiile legale să fie respectate în mod deplin.

4. Va fi prevăzută o întreagă gamă de dispoziții cum sunt cele de îngrijire, orientare și supraveghere, îndrumare, probare, plasament familial, programe de educație generală și profesională și alte alternative pentru îngrijirea instituționalizată pentru a asigura copiilor un tratament corespunzător bunăstării lor și proporțional cu situația lor și cu infracțiunea.

Articolul 41

Nimic din prezenta Convenție nu va afecta prevederile mai favorabile pentru realizarea drepturilor copilului care pot figura:

a) în legislația unui stat parte sau

b) în dreptul internațional în vigoare pentru acest stat

Respectul pentru standardele existente

Dreptul copilului de a se bucura de cea mai bună protecție. Dacă legile țării în care trăiește copilul îi acordă mai multe drepturi decât Convenția, atunci ele vor fi aplicate.

PARTEA A II-A

Articolul 42

Statele părți se angajează să facă cunoscute pe larg principiile și prevederile prezentei Convenții, prin mijloace active și corespunzătoare, adulților și copiilor.

Articolul 43

1. În vederea examinării progreselor înregistrate de statele părți în executarea obligațiilor contractate de ele în virtutea prezentei Convenții se va institui un Comitet al drepturilor copiilor care îndeplinește funcția care urmează.

2. Comitetul va cuprinde 10 experți de o înaltă moralitate și care posedă o competență recunoscută în domeniul acoperit de prezenta Convenție. Membrii Comitetelor vor fi aleși de statele părți din rândul cetățenilor lor și acționează cu titlu individual, ținându-se seama de necesitatea asigurării unei repartii geografice echitabile, precum și de principalele sisteme juridice.

3. Membrii Comitetului vor fi aleși prin vot secret de pe o listă de persoane desemnate de statele părți. Fiecare stat parte poate desemna un candidat dintre cetățenii săi.

4. Prima alegere a Comitetului va avea loc în termen de maxim șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei Convenții și apoi la fiecare doi ani. Cel puțin cu patru luni înainte de data fiecărei alegeri, secretarul general al Organizațiilor Națiunilor Unite va invita în scris statele părți să propună candidații lor într-un termen de două luni. Secretarul general va întocmi apoi o listă alfabetică a persoanelor astfel desemnate, indicând statele părți care i-au desemnat și o va comunica statelor părți la prezenta Convenție.

5. Alegerile vor avea loc la reuniunile statelor părți, convocate de secretarul general la sediul Organizațiilor Națiunilor Unite. La aceste reuniuni, la care quorumul este alcătuit din două treimi din statele părți, persoanele alese în Comitet vor fi cele care obțin cel mai mare număr de voturi și majoritatea absolută a voturilor reprezentanților statelor părți prezente și votate.

6. Membrii Comitetului vor fi aleși pe o perioadă de patru ani. Ei vor fi realeși în cazul în care candidatura lor este prezentată din nou. Mandatul a cinci membri aleși la prima alegere va lua sfârșit după doi ani; imediat după prima alegere numele acestor cinci membri vor fi trase la sorț de către președintele reuniunii.

Punerea în aplicare și intrarea în vigoare

Prevederile art. 42-45 prevăd:

(I) Obligația statului de a face larg cunoscute drepturile cuprinse în această Convenție, atât adulților cât și copiilor.

(II) Înființarea unui Comitet pentru drepturile copilului compus din 10 experți care va examina rapoartele pe care statele participante la Convenție să le supună examinării la 2 ani după ratificare și la fiecare 5 ani după aceea. Convenția intră în vigoare – și atunci Comitetul va putea fi înființat – în momentul în care 20 de țări au ratificat-o.

(III) Statele părți urmează să pună la dispoziția publicului larg rapoartele lor.

(IV) Comitetul poate propune efectuarea unor studii speciale pe probleme specifice legate de drepturile copilului și își poate face cunoscute evaluările fiecărui stat parte vizat ca și Adunării Generale a Organizațiilor Națiunilor Unite.

(V) Pentru a „favoriza îndeplinirea efectivă a Convenției și pentru a încuraja cooperarea internațională”, agențiile specializate ale Națiunilor Unite (ca de exemplu ILO, OMS și UNESCO) și UNICEF-ul ar putea participa la ședințele Comitetului. Alături de orice alte organisme recunoscute

7. Dacă un membru al Comitetului decedează sau demisionează sau declară că, pentru orice alt motiv, nu-și mai poate exercita îndatoririle în cadrul Comitetului, statul parte care a prezentat candidatura lui va numi un alt expert dintre cetățenii săi pentru a ocupa postul vacant până la expirarea mandatului respectiv, sub rezerva aprobării de către Comitet.

8. Comitetul va stabili regulamentul său interior.

9. Comitetul va alege biroul său pe o perioadă de doi ani.

10. Reuniunile Comitetului se vor ține în mod normal la sediul Organizațiilor Națiunilor Unite sau în orice alt loc corespunzător stabilit de Comitet. Comitetul se va reuni în mod normal în fiecare an. Durata sesiunilor sale va fi stabilită și modificată, dacă este necesar, de reuniunea statelor părți la prezenta Convenție, sub rezerva aprobării de către Adunarea generală.

11. Secretarul general al Organizațiilor Națiunilor Unite va asigura personal și serviciile necesare exercitării efective a funcțiilor Comitetului conform prezentei Convenții.

12. Cu aprobarea Adunării generale, membrii Comitetului creat conform prezentei Convenții vor primi indemnizații din resursele Organizației Națiunilor Unite, în condițiile și modalitățile fixate de Adunarea generală.

Articolul 44

1. Statele părți se angajează să supună Comitetului, prin intermediul secretarului general al Organizației Națiunilor Unite rapoarte asupra măsurilor pe care le-au adoptat și care dau valabilitate drepturilor recunoscute în prezenta Convenție și asupra progreselor realizate în exercitarea acestor drepturi:

- a) în termen de doi ani începând de la data intrării în vigoare a Convenției pentru statele părți interesate;
- b) în continuare, la fiecare cinci ani.

2. Rapoartele întocmite conform prezentului articol vor indica, dacă este cazul, factorii și dificultățile care afectează îndeplinirea obligațiilor conform prezentei Convenții. Rapoartele vor cuprinde de asemenea informații suficiente pentru a oferi Comitetului o înțelegere cuprinzătoare asupra aplicării Convenției în țara respectivă.

3. Un stat parte care a prezentat Comitetului un raport inițial cuprinzător nu este obligat să repete, în rapoartele pe care le prezintă după aceea, conform alineatului b) din paragraful 1 al prezentului articol, informațiile de bază comunicate anterior.

drept „competente” inclusiv ONG-urile cu statul consultativ la Națiunile Unite și organele Națiunilor Unite cum ar fi UNHCR, pot supune Comitetului informații pertinente și pot fi consultate în privința realizării optime a Convenției.

4. Comitetul poate cere statelor părți informații suplimentare importante pentru aplicarea Convenției.

5. Comitetul va supune, la fiecare doi ani, Adunării generale, prin intermediul Consiliului Economic și Social, rapoarte privind activitățile sale.

6. Statele părți vor asigura publicului din țările lor un acces larg la rapoartele lor.

Articolul 45

Pentru a promova aplicarea efectivă a Convenției și a încuraja cooperarea internațională în domeniul vizat de Convenție:

a) Instituțiile specializate, Fondul Națiunilor Unite pentru copii și alte organe ale Națiunilor Unite vor avea dreptul de a fi reprezentate la examinarea aplicării acelor dispoziții din prezenta Convenție care țin de mandatul lor. Comitetul poate invita instituțiile specializate, Fondul Națiunilor Unite pentru copii și alte organisme competente pe care le va considera corespunzătoare să ofere consultanța specializată privind aplicarea Convenției în domeniile care țin de mandatele lor. Comitetul poate invita instituțiile specializate, Fondul Națiunilor Unite pentru copii și alte organe ale Națiunilor Unite să-i prezinte rapoarte asupra aplicării Convenției în sectoarele care țin de domeniul lor de activitate;

b) Comitetul va transmite, dacă apreciază necesar, instituțiilor specializate, Fondului Națiunilor Unite pentru copii și altor organisme competente orice rapoarte ale statelor părți ce conțin o cerere sau care indică o nevoie de consultanță sau asistență tehnică însoțite, dacă este cazul, de observațiile și sugestiile Comitetului care se referă la această cerere sau indicație.

c) Comitetul poate recomanda Adunării generale să ceară secretarului general să dispună efectuarea pentru Comitet a unor studii asupra problemelor specifice referitoare la drepturile copilului.

d) Comitetul poate face sugestii și recomandări de ordin general bazate pe informațiile primite în conformitate cu articolele 44 și 45 din prezenta Convenție.

Aceste sugestii și recomandări de ordin general vor fi transmise oricărui stat parte interesat și rapoartele Adunării generale, însoțite, dacă este cazul, de comentariile statelor părți.

PARTEA a III-a

Articolul 46

Prezenta Convenție va fi deschisă spre semnare tuturor statelor.

Articolul 47

Prezenta Convenție trebuie să fie ratificată. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Articolul 48

Prezenta Convenție va rămâne deschisă aderării oricărui stat. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizațiilor Națiunilor Unite.

Articolul 49

1. Prezenta Convenție va intra în vigoare în a treizecea zi după depunerea la secretarul general al Organizațiilor Națiunilor Unite a celui de-al douăzecilea instrument de ratificare sau adresare.

2. Pentru fiecare stat care ratifică prezenta Convenție sau care aderă la aceasta după depunerea celui de-al douăzecilea instrument de ratificare sau de aderare, Convenția va intra în vigoare în a treizecea zi care va urma depunerii de către acest stat a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

Articolul 50

1. Orice stat parte poate să propună un amendament și să depună textul acestuia la secretarul general al Organizațiilor Națiunilor Unite. Secretarul general va comunica propunerea de amendament statelor părți, cerându-le să-i facă cunoscut dacă sunt favorabile convocării unei conferințe a statelor părți în vederea examinării propunerii și a supunerii ei la vot. Dacă, în patru luni după această comunicare, cel puțin o treime din state părți se pronunță în favoare convocării unei asemenea conferințe, secretarul general convoacă conferința sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite. Orice amendament adoptat de majoritatea statelor părți prezente și votate la conferință va fi supus aprobării Adunării generale.

2. Un amendament adoptat conform paragrafului 1 al prezentului articol va intra în vigoare după ce este de o majoritate de două treimi a statelor părți.

3. Atunci când un amendament intră în vigoare, acesta are forță obligatorie pentru statele părți care l-au acceptat, celelalte state rămânând legate de dispozițiile din prezenta Convenție și de toate amendamentele anterioare acceptate de ele.

Articolul 51

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va primi și va comunica tuturor statelor textul rezervelor care au fost făcute de state în momentul ratificării sau aderării.

2. Nici o rezervă incompatibilă cu obiectul și scopul prezentei Convenții nu va fi permisă.

3. Rezervele pot fi retrase în orice moment printr-o notificare adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, care va informa apoi toate statele părți la Convenție. O asemenea notificare va căpăta efect de la data la care este primită de secretarul general.

Articolul 52

Un stat parte poate denunța prezenta Convenție printr-o notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite. Denunțarea devine efectivă la un an de la data la care notificarea a fost primită de secretarul general.

Articolul 53

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite este desemnat ca depozitar al prezentei Convenții.

Articolul 54

Originalul prezentei Convenții, ale cărei texte în arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt egal autentice, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept care, plenipotențiarilor subsemnați, în mod corespunzător împuterniciți de guvernele respective, au semnat prezenta Convenție.

DACĂ DOREȘTI SĂ AFLI MAI MULTE DESPRE DREPTURILE COPILULUI
TE POȚI ADRESA LA URMĂTOARELE ORGANIZAȚII:

Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF)	022-220034
Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova	022-234800
Organizația Internațională pentru Migrație	022-234940
Programul Internațional pentru Eliminarea Muncii Copilului	022-237494
Comitetul Helsinki din Moldova	022-222618
Institutul de Reforme Penale, linia fierbinte	022-212313
Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii	022-758806
Organizația "Salvați Copiii"	022-232582
Asociația Obștească INTECO	022-733754
Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC)	022-716598

Această publicație este editată cu sprijinul Fundației Soros-Moldova și Agenției Suedeze de Dezvoltare și Cooperare Internațională. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorului și nu reflectă neapărat poziția Sida și FSM.